

DET KONGELIGE AKADEMI FOR DE SKØNNE KUNSTER
AKADEMIRAADET

Virker for et skønnere Danmark

Åbent brev til:

Gladsaxes borgmester og formand for økonomiudvalget Trine Græse, Trine.graese@gladsaxe.dk
Stadsarkitekt Tina Saaby, Tinsaa@gladsaxe.dk
Gladsaxebladet, Gb@gladsaxebladet.dk
Byrummonitor samt øvrig presse

København den 15. november, 2021

Udtalelse om Ringbo

Akademiraadet, som er statens og kommunernes rådgiver i spørgsmål om arkitektur og billedkunst, vil gerne med denne henvendelse invitere Gladsaxe Kommune til dialog om det arkitektoniske hovedværk Ringbo.

Det er allersidste udkald, hvis et stykke vigtig kulturhistorie fra nyere tid ikke skal forsvinde fra jordens overflade, men i stedet bevares og genfortælles til glæde for fremtidige generationer – måske i en ny fortolkning.

Institutionen Ringbo har siden 60'erne fungeret som et billede på, hvordan velfærdsarkitekturen har dannet fysisk ramme om Danmarks svageste, de psykisk syge, ældre og senere som psykiatrisk bosted for især stofmisbrugere.

Den planlagte nedrivning af Ringbo skal give plads til ny byudvikling i Gladsaxe Kommune samt, så vidt vi ved, etablering af nye bosteder i regi af Københavns Kommune – i antal ca. halvdelen af dem, der er planlagt fjernet nu.

Arkitekten Hans Christian Hansen og landskabsarkitekten Georg Boye tegnede i årene 1961-63 dette arkitektonisk bemærkelsesværdige, og forunderligt stilfærdige bosted for Københavns Kommune. Ringbo er, med enkle materialer som gasbeton, bølgeeternit, kalk- og hulsten, egetræslameller og gule gulvtegl i smukke mønstre, en bredt favnende bygning. I den næsten cirkulære midte åbenbares en vildtvoksende have med bakker og smålunde. En sø foldes ind mod bygningens facade, og spejler dens rødbrune, rytmiske vinduesrækker. Det er også et smukt eksempel på et byggeri, hvor bygning og landskab går op i en højere enhed.

Arkitekten Anne Pind har beskrevet Ringbo som *'et enestående velbevaret eksempel på tidens rationalitet og ømhed'* og rammer dermed præcist det modsætningsfyldte forhold mellem systematiseret velfærd og indlevet humanisme, der også på smukkeste vis går op i en højere enhed i Ringbos arkitektur.

En opgave for vores generation

Dette byggeri med de fine og nærværende detaljer har, på grund af sin kontinuerlige anvendelse som bosted, ikke undergået tilfældige ombygninger op gennem tiden, og er på den måde et usædvanligt velbevaret eksempel på velfærdssamfundets kulturarv. Og netop fortællingen om Ringbo og sammenhængen mellem god arkitektur og socialhistorie, er et afgørende bidrag til, at fremtidens generationer vil kunne forstå det samfund, der blev bygget op efter anden verdenskrig i Danmark.

Det er derfor en vigtig opgave for *vores* generation at sikre den bygningskulturarv, som vi ikke altid selv har øje for, fordi den, ligesom f.eks. parcelhusene, er for tæt på vores egen tid til, at vi forstår den samfundsmæssige betydning. I fremtiden, når vores syn på velfærdssamfundets udvikling vil blive set med den tids øjne, så vil Ringbo være et arkitekturhistorisk vidnesbyrd af meget stor værdi.

Manglende vedligehold af bygningerne er årsagen til, at man har besluttet at rive byggeriet ned. Mange års slitage og små driftsbudgetter har sat deres spor, og bliver nu brugt som et belejligt argument for denne særlige form for lemlæstelse af kulturarven.

Akademiraadet er ikke alene om at pege på den kommende katastrofe: Bygningerne er bredt anerkendte i udlandet som et særligt arkitektonisk værk. Senest har en gruppe af landets velrenommerede arkitekter råbt vagt i gevær i forbindelse med nedrivningsplanerne i en kronik i Berlingske.

Bæredygtig byudvikling - ord eller handling

I dag er der en forstærket bevidsthed om behovet for et langt mere bæredygtigt byggeri, genanvendelse af de ressourcer, der allerede er taget i brug, og ikke mindst en anerkendelse af den besjæling af arkitekturen, der sker gennem respekt for den historie, der allerede findes. Der findes rundt om i verden masser af gode eksempler på, at nedslidte bygninger ikke bare er noget, man kasserer, men vedbliver med at transformere gennem nænsom genoplivning. Det har de unge på arkitektskolerne og ude i landet forstået, mens det måske nogen gange kniber lidt mere for den generation, der er vokset op uden så meget opmærksomhed på bæredygtighed i byggeriet.

Akademiraadet er ikke imod byudvikling i Gladsaxe, og slet ikke imod opførelsen af nye bosteder. Men vi mener ikke det er forsvarligt, at økonomi alene står som bærende argument for beslutningen om at rive Ringbo ned - et bygningsværk, der er del af en umistelig kulturarv. En nedrivning vil afskære Gladsaxe Kommune fra muligheden for at gribe en af tidens mest interessante anledninger til en bæredygtig genanvendelse, der kan blive en international attraktion, placeret centralt mellem Bagsværd Kirke og Søndergård Park, der allerede tiltrækker arkitekturinteresserede fra hele verden.

Gladsaxe Kommune inviteres til udveksling af gode ideer

Akademiraadet stiller sig med glæde til rådighed for en dialog om en nytænkning af planerne for Ringbo.

Rådet ser for eksempel muligheder for, at der i stedet for en nedrivning kan udskrives en konkurrence om *hvordan* Ringbo kan nyfortolkes – både som bosted, pleje- eller ungdomsboliger i de rammer, der allerede findes, og som en genfortalt, levende og tilgængelig bydel i Bagsværd på et sted, der allerede har sjæl.

Akademiraadet mener, at området både kan fortættes og bevares med respekt for stedets særlige arkitektur. Den eksisterende bygning bør gennemgå en nænsom renovering, der svarer til nutidens standarder, hvilket kan gøre de anvendelig igen. Udenfor Ringbos centrale ring er der givetvis plads til flere boliger og hvad der ellers skal til af funktioner for at imødekomme kommunens ønsker om en åben, sammenhængende og fornyet bymidte i Bagsværd.

Som en første vej til at opleve Ringbos arkitektoniske værdi på den internationale scene - sammen med de andre attraktioner i Bagsværd og resten af Gladsaxe Kommune - kunne det være en ide at anvende bygningerne som overnatningsmulighed for de mange besøgende fra udlandet, som forventes at komme til København i anledningen af Den Internationale Arkitektforenings Verdenskongres, der afholdes i København i 2023 - bare vent og se, publikum vil strømme til Ringbo.

Med venlig hilsen
AKADEMIRAADET

Det Kongelige Akademi for de Skønne Kunster, Akademiraadet virker til kunstens fremme og som statens rådgiver i kunstneriske spørgsmål. Akademiraadet er statens rådgiver i spørgsmål om billedkunst, arkitektur og planlægning, og står til rådighed for kommunerne og regionerne. Akademiraadet behandler henvendelser fra statslige myndigheder og kan på eget initiativ indhente oplysninger fra og fremsætte erklæringer over for statslige myndigheder og institutioner samt over for offentligheden. Rådets medlemmer er valgt i en demokratisk proces af de billedkunstnere og arkitekter, der udgør Kunstnersamfundet, og er en uafhængig og upolitisk organisation.